

VIRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

Szépítsük városunkat

Közeledik május elseje, a munkásosztály nemzetközi szolidaritásának magasztos ünnepnapja. Az ünnep közeledtével a gyárak és szántóföldek szorgalmas dolgozói még nagyobb lendülettel harcolnak a feladatok sikeres valórváltásáért. Értékes munkaadományok születnek a kültözött cél eléréséért folytatott küzdelemben. De nemcsak a munkahelyeket ragyogja be május elseje közeledte és nemcsak itt serkenti önfeláldozó munkára dolgozóinkat, hanem az élet más területén is. Tekintünk városunk utcáira, csinosodó, mind tisztábbá váló ragyogó sugárutakra, az épületeken folyó tatarozási munkákra. Ezek mind bizonyítják, hogy május elsejére megszépül városunk. Szorgalmas munkások festik, mosásák az állami üzletek redőnyeit, az udvarokból eltávolítják a hulladékokat, a köztisztasági szolgálat is igyekszik mind eredményesebben részt venni az általános városrendezési tevékenységben.

Ha járjuk az utcákat meggyőződhetünk mindezekről. A parkok utjait naponta tisztára seprik, sűrűn elhelyezett padok hívogatóan várják a sok játékban elfáradt gyermekeket. A virágágyakban nemsokára ezerszínű virágok pompáznak majd. És még valamit: a lakosság mind jobban megérti, hogy a város tisztaságára ügyelni, ez nemcsak a hivatalos szervek feladata, hanem minden egyes emberé. A városi szabályrendelet különböző pontjainak tiszteletben tartása mindenkinek kötelessége, aki szereti a szépet és azt kívánja, hogy Arad kultúrvárosához méltóan, valóban tiszta legyen.

Mindezek után azt hihetnénk, hogy a város tisztasága terén minden a legnagyobb rendben van. Késztelen, hogy más évekkel szemben jelentős előrehaladást tettünk ezen a téren is. De még nem jutottunk el oda, hogy leirhassuk és megállapíthassuk: Arad hagyományaihoz híven ismét az ország egyik legtisztább városa.

Az ILLA városnak nagyon sok kerülőben járja a házakat. És ez az ILLA vállalat mind jobban javuló

tevékenységét dicséri. Nézzük csak meg a Baritju utca 9. számú házat. Ez a ház, amely már 40 év előtt beüzemelt, fenyegetett, most kívül-belül újjászülve, igazi otthon jelent lakóinak. Ez a megállapítás vonatkozik sok kijavított aradi házra is. De nem minden esetben végzi ilyen jól munkáját az ILLA. A kórház melletti utcában például (és ez másutt is előfordul) a tatarozás után lebontják az épületállványokat és csak azután derül ki, hogy bizony az új esőcsatornában az építkezés után mész és egyéb szemét maradt. Elképzelhető, hogy ilyen esetekben az új esőcsatornák milyen hamar tömreghetnek, az ottmaradt hulladék siettel elhárítanak megőrződését. Miért ne lehetne az épületállványok lebontása előtt alaposan megtisztítani az új esőcsatornákat. Hisszük, hogy ez lehetséges. Joggal panaszkodnak a Tribunul Dobra 14. szám alatti ház lakói is. Itt ugyanis az épület javításának munkája rendkívül lassu ütemben halad. A kapu alatt felhalmozott homok és épületanyag, (amelyből bizony sokszor a járdára is jut) rontja az utca esztétikai képét.

A hibák között meg kell említenünk azt a tényt is, hogy bizony a közlekedési törzstől néhány egysége, enyhén szólva nem egészen tiszta. Példának (rossz példának) állítsuk oda, az Express falatozót (felelős: Gottlieb Péter). A falakon koromlerakódás. Az üvegcserepyek enyhén piszkosak, a padlózat kökökai nem is láthatók a ráakodott portól. Ez a kép másutt is megtalálható, éppen ezért nem ártana, ha a közlekedési törzst éttermeiben és falatozóiban alapos takarítást rendeznének. Ne maradjanak ők se le az általános tisztasági tevékenységben.

Még néhány nap választ el május elsejétől. Fokozzuk a köztisztaság megjavítására irányuló erőfeszítéseinket. Május elsejére ragyogjon a város. De az ünnep után is ügyeljünk Arad tisztaságára és a város életében ebből a szempontból is legyen fordulópont a tizenharmadik szabad május elseje.

Helyzetjelentés a tavaszi szántásvetés menetéről

Az utóbbi napokban az esős időjárás miatt lanyhult a tavaszi vetés üteme. A múlt héten 90.000 hektárt szántottak fel és csaknem 300.000 hektárt vetettek be. Április 20-ig a tavaszi szántási terv az egész országon 90 százaléka, a vetési terv 55 százaléka valósult meg. Craiova tartományban az előirányzott terület több mint 84 százalékán, Pitești tartományban 77 százalékán, Hunyad tartományban pedig 70 százalékán végezték el a vetést.

A kukoricát elvetették csaknem 1.700.000 hektáron, vagyis az idén előirányzott terület 45 százalékán.

A tavaszi mezőgazdasági munkákban élenjárnak a kollektív gazdaságok, amelyek csaknem 63 százalékra teljesítették a vetési tervet.

Mielőbb be kell fejezni a napraforgó, a len és kender elvetését és fokozni kell a kukoricavetés ütemét. Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a hibridkukorica elvetésére. Sürgősen elő kell készíteni a talajt a kukorica ömlesztés természetére.

Az utóbbi hűvös esős időjárás kedvez a burján kifejlődésnek, ezért meg kell kezdeni a kalászosok gyomlálását.

Mihelyt az idő kezd kimelegedni, a zöldségtermesztőknek meg kell kezdeni a palánták kiültetését.

Idejekorán kell gondoskodni a gyümölcsösök és zöldségkertek megőrzéséről a dérköztágyakért.

Válaszolunk olvasóink kérdéseire

Melyek a műszaki normák?

Lenin már a szovjet hatalom első éveiben rámutatott, hogy a szocializmus nem lehet csupán a Nagy Októberi Szocialista Forradalom által előidézett lendület, lelkesedés alapján felépíteni, hanem szükség van arra, hogy a dolgozók személyesen anyagilag is érdekelttek legyenek a termelés növelésében.

Figyelembevéve Leninnek ezt az utmutatását, a párt és a kormány nagy figyelmet szentelt és szentel ma is a dolgozók anyagi érdekelttételének különböző formáinak fejlesztésére, mert ez a termelékenység növelésének és a szocialista termelés tökéletesítésének egyik fő lendítője.

Az anyagi érdekelttétel megteremtéséhez hozzájárul egyrészt a helyes, észszerű díjazás szerinti fizetés alkalmazása, amelynek keretében a munka minősége és a munkás szakképzettségi foka határozza meg a fizetések közötti különbséget, másrészt a teljesítménybér (akord), amelynek keretében a fizetés nagysága a munkás által termelt javak mennyiségétől függ. A teljesítménybér-rendszer a munka normáiról alapszik. A munka-norma kifejezi azt a munkamennyiséget, amely egy művellet elvégzéséhez vagy egy bizonyos mennyiségű és minőségű termék előállításához szükséges és amelyért annyit fizetnek, amennyit a

dijszabás az illető munkához szükséges szakképzettség alapján meghatároz.

A munka normázása elsőrendű tényező a munkás anyagi érdekelttételében a termelékenység növelése és a szakképzettség fejlesztése érdekében. Az egyes termékek előállításáért, illetve az egyes műveletek elvégzéséért jár összeget úgy állapítják meg, hogy a díjazás szerinti bért arányosan elosztják az időnorma alapján. Ha például a díjazás szerinti fizetés egy napra 28 lej és a norma 56 munkadarab megdolgozást írja elő, akkor a munkadarab munkadíja 0,50 lej lesz. Ha a munkás 150 százaléka teljesíti normáját, tehát naponta 84 alkatrészt készít, akkor 42 lej fog keresni. (84x0,50).

Ahhoz, hogy a fizetési rendszer valóban a munkatermelékenység növelését és a kereset indokolt javulását elősegítő eszközökké váljék, helyes díjazás-rendszerre és a munka tudományos alapokon történő normázására van szükség.

Pártunk és kormányunk rámutatott, hogy a munkások reális jövedelmének növelése érdekében a megjavított bérései díjazás bevezetésével egyidőben szükséges a munka normázásának tökéletesítése. A kísérleti, statisztikai, tudományos indoklás nélküli normák — amelyek még döntő többségben vannak a legtöbb vállalatban — nem képezhetik sem a tudományos módon megszervezett termelés (nem biztosíthatják a termelékenység szakszerű növekedését), sem pedig a fizetések helyes rendezésének alapját.

A párt és a kormány különös fontosságot tulajdonít a munka normázása helyes megszervezésének, mert ettől függ nagymértékben a szocialista javadalmozás elve által biztosított előnyök tökéletes kihasználása. Az RMP KV 1956. évi decemberi plenárius ülése elemezte a normázás gyakorlatában jelenleg fennálló gyökérvisszafordulást és elhatározta, hogy a díjazás szerinti fizetések megjavításával egyidőben rá kell térni a normázás tökéletesítésére a vállalatok gazdasági és műszaki sajátosságainak figyelembevételével.

A reális, ösztönző, műszakilag alátámasztott normák bevezetésének döntő szerepet kell játszania a termelés megszervezésének tökéletesítésében, a termelés tartalékainak értékesítésében, úgy, hogy a termelékenység növekedésével és az önköltség csökkentésével egyidőben biztosítsa a munkások kereseténél szüntelen javulását.

(Folytatása a 2-ik oldalon)

XIII. évfolyam,
3783. szám
—
4 oldal,
20 bani
—
1957,
április 25,
csütörtök

Végezzük idejében a tavaszi munkákat!

Május 1 tiszteletére

A zímándujfalui néptanács végrehajtó bizottsága vállalta, hogy a községben május 1 tiszteletére április 27-ig befejezzék a kukorica vetését, a cukorrépa kapálását és az őszi vetésű növények boronálását, acatolását. Vállalásuk egy részét a kollektív gazdaságok és a mezőgazdasági társulások tagjai, valamint az egyéni gazdaságok dolgozó parasztok hozzájárulásával már meg is valósították. Április 23-ig a zímándujfalui kollektív gazdaság tagjai az előirányzott 61 hektár kukoricából 59 hektáron, a zímándujfalui kollektív gazdaság tagjai a 155 hektárból 120 hektáron, az Andrei Saguna-i kollektív gazdaság tagjai az 53 hektárból 24 hektáron, míg a zímándujfalui mezőgazdasági társulás tagjai teljes egészében elvetették a kukoricát. Községi viszonylatban 384 hektáron

került a kukoricavetőmaggal a földre. Említésre méltó, hogy a termelők eddig a vetésnél csak hibrid kukorica vetőmagot használtak.

A kukoricavetéssel egyidőben jól halad a növényápolási munka is. Az őszi vetésű növényeket, mint a búzát, árpat, rozst, 100 százalékban megboronálták, az acatolást pedig 65 százalékban végezték el. Mivel a termelők idejében elvetették a cukorrépa, néhány nap előtt a kapálást is megkezdhetik. A cukorrépa kapálását 65 százalékkal készítették el a termelők.

A kollektív gazdaságok és a mezőgazdasági társulások tagjai egyidőben szorgalmas munkájukat dicsőítve érdemelnék Kecskés Andrást, Bertá Jánost, Hegedűs Mihályt és Titvar Ecaterina egyéni gazdaságok dolgozó parasztok is.

Szép eredmények

Kürtös kollektív gazdaságának, mezőgazdasági társulásának tagjai és az egyéni gazdaságok dolgozó parasztok nem várnak biztatásra a tavaszi munkák elvégzésében. Tapasztalatból tudják, hogy az idejében végzett munka meghozza gyümölcsét. Eppen ezért késedelem nélkül vetnek és gondosan ápolják a növényeket. A kukoricának 71 százalékát vetették el, s 545 hektáron hibrid vetőmag került a földre. A kollektív gazdaság 45 hektáron, míg a mezőgazdasági társulás 89 hektáron vetett hibrid kukoricát. A kukorica vetésénél végzett munkáért elismerést érdemelnek: Siclován Gheorghe, Julian Ioan, Ispravnic Teodor, Batatan Gheorghe és Ardelean Ioan egyéni gazdaságok dolgozó parasztok is.

A kürtös dolgozó parasztok a növényápolásban is szép eredményeket értek el. Az őszi boronálását

100. százalékban elvégezték, 1012 hektáron pedig acatolták. 471 hektáron természetesen cukorrépa és ebből az utóbbi napokig 264 hektáron végezték el az első kapálást. Megkapáltak még 37 hektár burgonyát és 108 hektár zöldséget is.

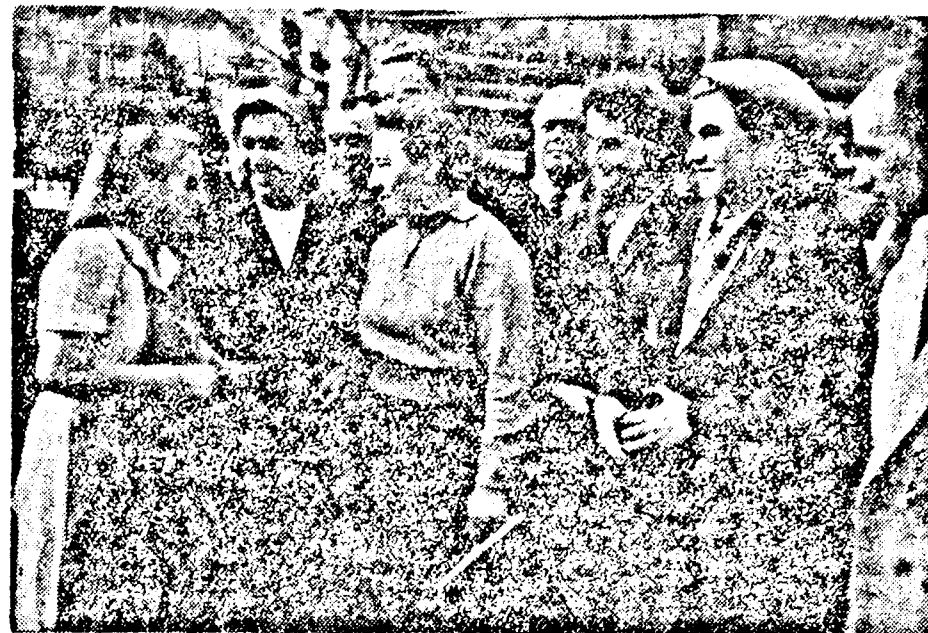
Lelkeshangulatu ünnepi naggyűlések üzemünkben

A December 30 gyárban

Szerdán a délutáni órákban több mint 1000 dolgozó gyűlt össze a December 30 gyár munkásklubjának kulturtermében, hogy résztvegyen a május 1 tiszteletére szervezett ünnepi naggyűlésen. A hatalmas terem ezúttal zsúfolásig megtelt, s miután az egybegyűlt lelkes tapsa közepette az elnökség tagjai elfoglalták helyüket a díszelvényen, Almási György elvtárs, az üzemi bizottság elnöke megnyitotta a gyűlést és átadta a szót Komlódi László elvtársnak, az üzemi pártbizottság titkárnak, aki ünnepi beszédet mondott.

Komlódi elvtárs beszélt május 1 jelentőségéről, a világ dolgozóinak a szabadságról és a békéről folytatott harcáról, a Szovjetunió és a né-

Szovjet vendégek a December 30 üzemben



A körönodában tett látogatásuk alkalmával Ana Szimonovna Ivanova dr. és Zoja Andrejevna Prohorova agrármérnök, Pan Soliával, a részleg egyik munkásnőjével beszélget.



A műszaki kabinetben Ardelean Constantin elvtárs, az üzem vezérigazgatója üdvözi a gyár látogatására érkezett atom-tudósok küldöttségét.

pi demokratikus országok külpolitikaijáról, valamint a gyarmati sorban szülő népek küzdelméről. Vázolta a nemzetközi helyzet jelenlegi legfontosabb eseményeit, beszélt a szocialista tábor egységéről és annak jelentőségéről a békeharcban. Ezután Komlódi elvtárs megemlítette a népi demokratikus országok népeinek gazdasági és politikai sikereit, szólott hazánk dolgozóinak a népi demokrácia évtizedi eredményeiről, majd arról, hogy miként készülnek dolgozóink május 1 megünneplésére. Beszámolt beszédében arról is, hogy az aradi December 30 gyár munkások zönsége milyen eredményekkel várja ezt a napot. Előzetes számítások szerint április 17-ig tervben felül 11.865 kiló gyapotfontalat és 150.922 négyzetméter kész szövöttáru gyártottak

s ugyanakkor több mint 417.000 lejt takarítottak meg.

A beszéd elhangzása után a gyár kultúrsoportjának tagjai színvonalas művészi műsort mutattak be.

A G. Dimitrov gyárban

az étkezde nagyertermében gyűltek össze a gyárban dolgozó munkások, technikusok, mérnökök, tisztviselők. A gyár zenekara szórakoztatta az egybegyűlteket. Miután többször dolgozó és az elnökség tagjai elfoglalták helyüket, Blagaila Ioan, a vagongyári üzemi bizottságának elnöke nyitotta meg az ünnepi naggyűlést. Blaj Gheorghe elvtárs, a városi pártbizottság első titkára ünnepi beszédet mondott. Itt is, mint a textilgyári dolgozóknál, művészi műsorral zárult az ünnepi naggyűlés.

Bemutatták A néma leventét

Lapunk hasábjain beszámoltunk arról, hogy az aradi Allami Román Színház művészei Heltai Jenő híres vígjátékának, A néma leventének bemutatójára készülnek. A verses szöveget Alexandru Andrijoiu, az Arad-környékéről elszármazott fiatal, állami díjas költő fordította.

A Studio teremben már az utolsó próbák folynak Dan Radu Ionescu rendező irányítása mellett. E próbák idejére városunkba érkezik Kovács György állami díjas népművész, a marosvásárhelyi színház tagja, hogy segítséget nyújtson az aradi színház munkaközösségének. Köztudomású ugyanis, hogy Kovács György Agárdi Péter egyik neves alakítója.

A bemutatóra április 27-én, szombaton este nyolc órakor kerül sor. A darab főbb szerepeit Coca Ionescu (Zilia Duca), Vasile Cosma (Agárdi Péter), Vasile Varganici (Mátyás), Maria Basta (Beatrice) és Misu Dragoi (Beppo) alakítják. A darabban fellépnek még: Silvia Tabacu, Elena Cimpianu-Dragoi, Emilia Dima-Mihai, Coca Codrescu, Teodor Danetti, Petru Pintilie és mások.

A darab kísérőzenéjét Adorján András szerezte, a pompás kosztümöket Meisl Edit, a díszleteket pedig Dan Radu Ionescu és Tóth Ferenc tervezte.

A néma levente bemutatójáról bátran állíthatjuk, hogy az évad legkiemelkedőbb teljesítménye lesz.

A színház együttese egyébként ördéki bemutatóra is készül. Alexandru Marius rendező irányítása mellett rendszeresen folynak Victor Ion Popa: Tache, Ianche és Cadir című vígjátékának próbái. A bemutatóra szintén a napokban kerül sor, előreláthatólag Szentanna községben.

három anyagot

ismerünk, amely önmagát fenntartó láncreakcióra képes. Ezek a 233-as és 235-ös atomsúlyú urán, valamint a 239-es atomsúlyú plutónium. A természetben csak az utóbbi kettő

A szimpoziumon megjelent érdeklődők közül sokan az atomenergia békés felhasználásával kapcsolatos kérdéseket intéztek a küldöttség tagjaihoz.

A kérdésekre N. V. Borkov, Z. A. Prohorova, A. S. Ivanova, valamint V. G. Kirilov-Bugrjumov docens, a moszkvai fizikai műegyetem dékánja válaszolt, s válaszaikból az alábbiakban közlünk szemelvényeket: Sok szó esett magáról

(Folytatása a 3-ik oldalon)

Válaszolunk olvasóink kérdéseire

Melyek a műszaki normák?

(Folytatás az 1-6 oldalról)

Az eddig alkalmazott munkanormák nem válhattak a termelékenység növekedésének ösztönzőivé, mert nem voltak tudományos jellegűek. Ezeket a normákat nem a vállalat, vagy a munkahelyi műszaki és gazdasági helyzete által biztosított reális feltételek alapján állapították meg. Ezeket a normákat rendszerint hozzávetőleges véleményezés alapján, mint mondani szokták, „szemre” határozták meg. Így ezeket a normákat kísérleti-statisztikai normáknak nevezték, mert a normák megszabása a múlt tapasztalatainak (s ezek a tapasztalatok olykor igen régiek, idősebbek voltak) felhasználásával és egy bizonyos munkadarab előállításához szükséges idő statisztikai módon való kalkulációjával történt. Az általánosan több munkás teljesítményéhez arányították vagy több egymást követő időszak alapján határozták meg. Természetesen az ilyen normák, különösen kezdetben hibásak voltak, mert megállapításuknál esetenkénti tényezőket vettek alapul és kiszámításuknál figyelembe vették mindazokat a tényezőket, amelyek a felszerelés kihasználásában, amelyek fennálltak azoknál a dolgozóknál, akiknek munkáját összehasonlítani akarták.

Ha a norma kifejezi azt az időt, amely egy bizonyos termék előállításához szükséges, akkor ez a norma tulajdonképpen nem más, mint a tervszüksélt egyéni munkatermelékenység. Ebből logikusan az következik, hogy a norma bizonyos százalékban való teljesítésének — abban az esetben, ha a normát helyesen állapították meg, — meg kell felelnie mennyiségben a termelékenység azonos mértékű növekedésének. Ellenkező esetben a norma nem tudományos, tehát nem is ösztönző. Ha egy munkadarab előállításához szükséges tudományos számítások alapján megállapított időt perc, tehát egy óra alatt hat munkadarab készíthető, akkor a munkás termelékenysége egy órában hat munkadarab. Ha a normát nem műszaki indoklás alapján állapították meg, hanem régi, elavult módszerrel, akkor a meghatározott előállítási idő hosszabb lesz, mondjuk harminc perc, azaz helytelen. Ebben az esetben a munkás normája egy órára két alkatrész előállítása lesz. De a munkás egy óra alatt többet termel, — mondjuk négy alkatrészt — és így 200 százalékban teljesíti normáját.

Ha ezt a feltételezett esetet tovább elemezzük, akkor rájövünk, hogy a harminc perces normát nem tudományos alapokon, hanem egyéni megítélésből kiindulva határozták meg. Ilyen körülmények között, bár ez a munkás 200 százalékra teljesítette normáját, mégsem használta ki teljes munkaképességét, nem érte el a reális munkatermelékenységet (hat termék óránként). Ebben az esetben tehát 100 százalékos normatelteljesítésről beszélhetünk, s

egyben a termelékenység növekedésének gátlásáról, mert a munka termelékenysége nem üti meg még a lehetőségek adta minimális és kötelező szintjét sem.

A fenti példa elképzelt eset, de a gyakorlatban számos hasonlóval találkozhatunk. A múlt évben a Brailai Progresul gyárban, bár átlagosan 189 százalékos normatelteljesítést értek el, a terv munkatermelékenységi mutatószámát még száz százalékban sem teljesítették. Ez azt jelenti, hogy ennél az üzemnél az egyik munkás 195, a másik 210, a harmadik 185 százalékban teljesítette normáját és így tovább és ezáltal a vállalat egészére számítva átlagosan a normát 189 százalékban teljesítették meg. Ha a norma — úgy mint az előbbieknél említettük — kifejezi az egyéni munkatermelékenységet (minden munkás termelékenységét az illető műveleténél), akkor igen természetes, ha elvárjuk, hogy — abban az esetben, ha az összes munkások teljesítik és teljesen teljesítik normájukat — a termelékenység is megfelelő mértékben növekedjék az egész vállalat vonatkozásában. Ha ez nem így történik, ez onnan ered, hogy a normákat nem állapították meg helyesen, azok nem tükrözik a munkás egyéni termelékenységét és a sajátos gazdasági és műszaki feltételeket. A normázás eddigi ilyenzerű gyakorlatja általánosan jellegű. Ez látható abból a tényből is, hogy például a gépgyártó ipar egészére számítva, a múlt évben elért száz százalékos normatelteljesítés mindössze a munkatermelékenységi terv 11 százalékos teljesítésének felel meg. Ez beszédesen igazolja, hogy az eddig alkalmazott normáknak nem volt tudományos alapjuk, azok nem biztosították megfelelő arányt a normatelteljesítés és a termelékenység-növekedés színvonalának között.

Ilyen összehasonlítható és elfogadható arány lenne, ha például a normák teljesítését 60, a munkatermelékenység növekedése pedig 45 százalékban volna.

Az eddigi hátrányos helyzet, amely nagyrészt a munka hibás normázásából ered, szükségessé és sürgetővé tette a tudományos meg-alapozott normák széleskörű bevezetését. Ezzel kapcsolatban, a munka normázásának konkrét elemzése alapján és abból kiindulva, hogy milyen nagy fontossága van a termelékenység növekedésének, az RMP KV 1956 december 27—29-i plenáris ülésének dokumentumai határozott utasításokat adnak a munkanormázás megújítására úgy, hogy a normázásnál vegyék figyelembe minden vállalat gazdasági és műszaki sajátosságait.

Miben rejlenek a vállalatok műszaki-gazdasági sajátosságai? Előszörban a vállalat felszerelési fokában, szakmai felkészültségében, a termelés technológiájának módszereiben, a termelés és a termékek jellegében, a vezetők és a munkások szakmai képzettségének színvonalában.

Ha mindezeket figyelembe vesszük, akkor a normákat valóban tudományos alapokon rendezhetjük.

A normák tudományos alapokon való rendezésének feltételei között el kell tekintetünk mindazokat a hibákat, amelyek a múltban az úgynevezett köztársasági normákból eredtek, s amelyeket az egyes miniszteriumok szabtak meg iparáganként. Az ilyen normák, amelyek nem vették figyelembe minden vállalat konkrét helyzetét, feltételeit, forrásait voltak a hibáknak, a túlmagas normák megállapításához, egyes vállalatoknál pedig a túlalacsony normák megállapításához vezettek. A felszerelés kopásának, az üzemozintályok műszaki színvonalának, a termelés szervezése konkrét problémáinak figyelembevétele lehetővé teszi majd, hogy az újonnan megállapításra kerülő normák valóban tudományos meg-alapozottnak legyenek és ösztönzően hassanak a munkatermelékenység növekedésében.

A múltban egyes dolgozók kevesebbet foglalkoztak az új munkamódszerek tanulmányozásával, továbbá azzal, hogy növeljék a munka termelékenységét, mint azzal, hogy ellenőrizték normájuk helyességét és más, számukra előnyösebb, lazább normájuk munkák után vádászának.

Az új, tudományos, műszakilag indokolt normák megnyerik majd a dolgozókat bizalmat, éppen azért, mert a munkások meggyőződhetnek arról, hogy megállapításuknál tudományosan jártak el, figyelembe vették a munkahelyi sajátos, konkrét gazdasági-műszaki feltételeit.

Igy a munkás figyelmét teljes mértékben olyan műveletek elvégzésére fogja fordítani, amelyek nagyobb szakképzettséget igényelnek, s amelyek természetesen nagyobb díjazásból birtokosítanak majd és az új normák teljesítésére törek-szenek, ami hozzájárul majd a fizetés fokozottabb emelkedéséhez és a termelés feltétlen növekedéséhez.

A megjavított bérezési és normázási rendszer előkészítési és kísérle-telési időszakában a helyes normázás megszervezésének minden munkás, technikus és mérnök tevé-kenysége központjában kell állnia. A munkásoktól melyeseken érde-keztet eme akció megvalósításában, mivel a műszaki normák bevezetése biztosítja mind a gazdasági egysé-gek tevékenységének megújulását, mind pedig a munkások keresetének növekedését. A gazdasági egység-ben dolgozó munkások valameny-mint tudják, hogy a régi, nem tu-dományos normák és az elferdített normák a munkások érdekeivel el-lenlétezőek, tehát az egész nép-gazdaságra károsak.

A műszaki normázás bevezetése a munkások szervezett támogatásá-val fontos lendítést ad a munka ma-gasabb színvonalú megszervezésében, a belső tartalékok felkutatásában és hasznosításában, a dolgozók élet-színvonalának emelésében.

A főköstölő

Minőségi ellenőr. Olyan foglalkozás ez, melyet a kész termék utraindulása előtt gyakorolnak. Műszerekkel vizsgálják a méretet, felületet, simaságot, fényességet, keménységet, tehát az állami szabvány — arányaitként változó — valamennyi követelményt.

Az Unirea édesipari szövetkezetben is van minőségi ellenőr, csak hogy itt szerszám nélkül, inkább szemmel, orral és főleg szájjal végzi feladatát. Bátoran mondhatjuk Bod Kálmán minőségi ellenőrré, hogy főköstölő-mester. Sorra izelti a krémet és a habos roltit, a dohóst és a mignont, a kekszt, a dióskiflit és a cukorkát. Ez a feladata.

Talán sokan irigylük is ezért, pedig az ő esetében igazán beült a közmondás, hogy jóból is megárt a sok. Az első napokban ment a dolgozó, sőt még izelt is, de aztán már csak azért kóstolta, mert muszáj volt.

Bod Kálmán feladata észrevenni, túl édes-e a tészta, de azt is, ha nem elég édes. Nem avas-e, vagy állott a főtétel. Adagolására is nagy gondot kell fordítania, mert ez is meghatározza a termék ízét. Talán legfontosabb követelmény ebben a termelési ágban a frissesség. Mindezekért a minőségi ellenőrnek kell felelnie.

Rövidesen bevezetjük a fázisonkénti minőségi ellenőrzést — mondja. — Ez annyit jelent, hogy például már a tortátan elkészítése után ellenőrizniük a minőséget, majd a krémet és külön-külön minden munkafázis után a terméket. Ez több munkát követel, de előnyös, mert megelőzhetjük a hibát. Ha a torta-lap nem megfelelő, akkor nem kerül bele a főtétel, hanem újra készíthet. Így javul a minőség, ugyanakkor csökkennek a költségek.

Az élre főrekszenek

Rajonunk csaknem minden községében, falujában hallottak már a kisoratási Szabó Árpád kollektív gazdaság tagjainak szorgalmáról. Nem egyszer itunk már arról, hogy a kisoratási kollektívisták élenjárnak a mezőgazdasági munkában, ugyan-ugy a hektáronkénti terméshozam növekedésében.

Idén is szilárd elhatározásuk, hogy az élre küzdjék magukat. A tavaszi kampányban elvégzett munkájuk arról tanuskodik, hogy a rajon kollektív gazdaságaihoz intézett versenyhívásokkal nem vállannak szégyent. A kukoricának 91 százalékát már elvetették, az ősi vetéseket pedig teljes egészében gyomtalantították, acatolták. Ez évben 140 hektáron termesztnek cukorrepát. A ma-got idejében elvetették és meg az el-múlt napokban megkezdhetők a cu-korrépa kapálását. A 140 hektárból 120 hektáron már el is végezték az első kapálást.

A kukoricavetésben a Lévai József vezette 4. számú brigád jár az élen. A számukra kijelölt területen teljes egészében elvetették a kukoricát. A tavaszi kampány munkálatait során szorgalmukért dicsekedni érdemel még Tóth József, Faragó András, Szalai János, Kovács Mátyas, Torma Ferenc és más kollektívista.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Tavaszi kupa az előkészítő csoportban

Az előkészítő csoportban vasárnap kezdődtek meg a Tavaszi Kupa küzdőmei és a nyolc csapat mérkőzése heves küzdelemmel. Az első forduló eredményei: Komlósi Recolta—Nagyszentmiklósi Recolta 2:0, Nagy-

szentmiklósi Progresul—Lippai Progresul 6:3, Zabranai Recolta—Világosi Recolta 5:4, Fl. Rosie Panificatie—Fl. Rosie FZ 0:0. A táblázat az első forduló után:

Komlósi Recolta	1 1 — 2 0 2
Nagyszentmiklósi Progresul	1 1 — 6 3 2
Zabranai Recolta	1 1 — 5 4 2
Fl. Rosie Panificatie	1 — 1 0 0 1
Fl. Rosie FZ	1 — 1 0 0 1
Világosi Recolta	1 — 1 4 5 —
Lippai Progresul	1 — 1 3 6 —
Nagyszentmiklósi Recolta	1 — 1 0 2 —

Rajoni csapatok Tavaszi Kupa-mérkőzései

A rajoni csapatok számára is megkezdődtek a Tavaszi Kupa-falalkozások és a két csoportban elért eredmények az alábbiak:

„A”-csoport: Galsai Recolta—Kovaszinci Recolta 0:3, forfati, Livádai Recolta—Szentlányi Recolta 0:5, Zimándközi Recolta—Pankotai Recolta 1:2.

„B”-csoport: Kürtösi Recolta—Kisiratosi Recolta 2:1, Alunisi Recolta—Vingai Recolta 2:1, Mácsai Recolta—Majláti Recolta 2:1. A két táblázat:

„A”-csoport:	
Szentlányi Recolta	1 1 0 0 5 0 2
Kovaszinci Recolta	1 1 0 0 3 0 2
Pankotai Recolta	1 1 0 0 2 1 2
Szinteai Recolta	0 0 0 0 0 0 0
Zimándközi Recolta	1 0 0 1 1 2 0
Galsai Recolta	1 0 0 1 0 3 0
Livádai Recolta	1 0 0 1 0 5 0
„B”-csoport:	
Vingai Recolta	1 1 0 0 9 2 2
Kürtösi Recolta	1 1 0 0 2 1 2
Mácsai Recolta	1 1 0 0 2 1 2
Majláti Recolta	1 0 0 1 1 2 0
Kisiratosi Recolta	1 0 0 1 1 2 0
Alunisi Recolta	1 0 0 1 2 9 0

A városi csoportokban is megkezdődött a ponttharc

A városi csapatok körében is megkezdődött a ponttharc a Tavaszi Kupáért. Itt is két csoportban mérkőztek és az eredmények:

„A”-csoport: Fl. Rosie UTA II—Energia UEA 5:0, Soborsini Recolta—Fl. Rosie Vörös Triko 0:3, Fl. Rosie Libertatea—Ségai Fl. Rosie 1:0.

„B”-csoport: Energia G. Dimitrov II—Recolta Ipeil 1:3, Fl. Rosie Teba—Mikolajai Recolta 0:4.

„A”-csoport:	
Fl. Rosie UTA II	1 1 0 0 5 0 2
Fl. R. Vörös Triko	1 1 0 0 3 0 2
Fl. Rosie Libertatea	1 0 0 1 0 2
Ségai Fl. Rosie	1 0 0 1 0 1 0
Soborsini Recolta	1 0 0 1 0 3 0
Energia UEA	1 0 0 1 0 5 0
„B”-csoport:	
Mikolajai Recolta	1 1 0 0 4 0 2
Recolta Ipeil	1 1 0 0 3 1 2
Recolta Gépkezpont	0 0 0 0 0 0 0
En. G. Dimitrov II	1 0 0 1 1 3 0
Fl. Rosie Teba	1 0 0 1 0 4 0

A táblázatok így alakultak:

Helyi rangadók Aradon

Aradon ezen a héten a Tavaszi Kupa-mérkőzések körében a „B”- és a „C”-csoportban helyi rangadókat játszanak, ezenkívül az „A”-csoportban az első forduló utolsó mérkőzése kerül sor, amelynek körében a Nagyváradai Progresul vendégszerepel. A mérkőzések műsora:

Szombaton délután a Progresul pályán háromnegyed 5 órakor: Fl. Rosie November 7—Energia Constructorul, előtte 3 órai kezdettel Fl. Rosie November 7 ifj.—Fl. Rosie UTA ifj.

Vasárnap délután a Locomotiva pályán 3 órakor: Aradi Locomotiva—Energia G. Dimitrov, háromnegyed 5 órakor: Fl. Rosie UTA—Nagyváradai Progresul.

Meghívásos asztali tenisz verseny

Szombaton és vasárnap a Fl. Rosie UTA termében (Dózsa mozi felett) nagyszabású meghívásos asztali

tenisz versenyt rendez a városi Testnevelési és Sportbizottság szakbizottsága, amelyre több városbeli játékosokat hívtak meg. A verseny szombaton reggel 9 órakor kezdődik.

A Közsétsük május elsejéi futóverseny

A május 1-i tiszteletére rendezett futóverseny városi és rajoni szakaszát vasárnap rendezik meg az Energia Constructorul Maros-parti sportlétesítményéről történő indulással és ugyanoda való visszaérkezéssel. A verseny reggel 9 órakor kezdődik.

Néhány sorban

Belgrádban jugoszláv—magyar kétfordulós sakkversenyt bonyolítottak le, amely 12:12 arányban döntetlenül végződött.

Madridban, a FIFA torna döntőjében nagy meglepetésre az osztrák ifjúsági válogatott 3:2 (2:0) arányban legyőzte az esélyes Spanyolországot és így az osztrákok nyerték a FIFA-tornát.

Arad válogatott női sakkcsapata vasárnap Nagyváradon vendégszerepelt, ahol visszavágó mérkőzést játszott a nagyváradai női játékosok ellen.

Fesztivál-parcellát létesítettek

Mint ammi más községben, Kisiratoson is az IMSZ tagok vállalták, hogy Fesztivál-parcellát létesítsenek. Elhatározták, hogy két hektáron hibrid kukoricát vetnek, amit a Fesztivál tiszteletére önkéntes munkával dolgoznak. Vállalták, hogy két hektáron 4500 kíló termést takarítanak be. Április 19-én az ifjak bevetették a kijelölt parcellát. A munkában de-kecsan részt vettek Szécsenyi István, Papp Antal és Szeleki István brigádvezetők.

Gresko György levelező

SZABÓ MÁRIA

BEFEJEZETLEN TÖRTÉNET

A könyvotat. A nap bucsuzó sugarai tündöklő fény-pásmát vetettek az elhomályosuló szoba egyik szögletébe, amúgy az hirtelen ünnepi köntöst öltött. A kislát ablak alatt fiatal barackfa bontogatta rügyeit a vidáman tovaírámló márciusi szélben. Valahonnan csendő madárhangok szálltak a frissen fel-ásvott kertek földszagu barázdái felett.

Márta félretette a kezében tartott varrást. Gépiesen rakosgatta varr-dobozába a tűt, cérnát, ollót, mi-alatt gondolatai felriasztott galamb-seregként tovább keringtek egy pont körül. Ma délután nem volt órája és szombat, akikkel együtt tanított a falucska kórházra meszelt, barátságos iskolájában, a maguk módja szerint használják fel a szabad délutánt. Katka tanítványával együtt az iskola kiserleti kertjében ült, az ott, ahol a kora nyőenyek magvait, gyümölcsfákat tiszítottak. Márta sokszor hallotta a délutáni folyamán a szomszédos kertben fel-felcsendülő áde kacagást, jókedvű beszédet, dalokat.

Icu is elment hazulról kora délu-tán. A falusi kultúrscoport tagjait akarta számbavenni, kikkel lehetne még ilyenkor dolgozókban is elő-adást rendezni.

— Valamivel csak agyon kell ütni az időt itt is, ebben az istenhála-megetti faluban — magyarázta só-hajtua, mielőtt után indult.

Igy hát Márta egyedül maradt ott-hon. Már hónapok óta nem történt meg vele, hogy néhány órára ideje legyen csak önmagára gondolni. Összet, amikor a messzi Székelyföld-ről idekerült, maga kerestett minál több munkát. Nehogy egy üres per-ce is maradjon, amikor kénytelen le-

gyen mindarra gondolni, amit első valósággal idemerkült. Később már teljesen megszokta ezt a munkakör-t és természetesen vette, hogy soha sincs üres órája. Tulajdonké-pen ma délután is olvasni akart, de az ablakon diadalmasan beáramló tavasz hamar félretette vele olvas-mányát és varrást vitt kezébe.

A kint éledő tavaszról az egy év-vel ezelőtti idők jutottak eszébe. Milyen boldog is volt tavaly március-ban! Ugy érezte, a jövő az övé és telte reménnyel nézett a május elé. És mi lett ezekből a reményekből...

Bátyával, a szülőhároskájába he-lyezett új körorossal Márta egy januárvégi napon ismerkedett meg, amikor egyik hirtelen megbe-tegedett tanítványát vitte el hozzá. Ettől kezdve Béla egyre gyakrab-ban kereste Márta társaságát.

— Szeretek magával együtt lenni, kis ibolyácska, olyan jól tud hal-gatni — mondotta tréfas komoly-sággal és mesélt. Önmaga-ról, rosszul sikerült házasságáról, amely már régen nem is házasság, úgy új élet utáni vágyakozásáról. Márta őszinte együttérzéssel hall-gatta és Béla képe mindinkább be-jérközt a szívébe.

A férfi bókolt neki, megdicsérte új ruháját, kacagott talpraesett megjegyzésein, de soha, egy szóval sem mondta, hogy el akarja venni Mártát. A válságról is csak mint közös lehetőségről beszélt nagyné-ne, a ki nem mondott szavakból is az csendült ki, amit Márta annyira szeretett volna hallani. Így lett el a tavasz. Márta mind mélyebben élte bele magát csillogó álmaiba és már nem is tudta volna életét Béla nél-kül elképzelni.

A szép álmodat keserves ébredés követte. Béla új lakást kapott és szomszédasszonya — Márta egyik tanítványának bőszerű édesanyja — hamarosan elhagyta, hogy megérkezett a doktor felesége.

— Helyes fiatalasszony, de kar-dos menyecskének látszik, jól kor-dában tartja az urát. Hát már ideje is volt... — tette hozzá csendesebben, nem minden el nélkül.

Márta arcát most is elfutotta a szégyen pírja, ha arra gondolt. Fel-nélt, komoly lány létre, hogyan is lehetett annyira naiv, hogy komoly-an vegye a férfi üres, időtöltésből mondt, olcsó bókját, semmire sem kötelező, homályos célzást. Ez len-ne hát a sorsa minden becsületes, másokról rosszat még jeltételezni sem tudó, hisztéri embernek? Ez a kérdés, a bizalmában megcsufolt egyenes ember jogos és mégis szé-gyenkező felháborodása még földal-masabbá tette számára álmai szer-tefesztlását.

Nem találta többet a helyét szü-lőhároskájában, az volt az érzé-s, hogy mindenki rajta kőszörűl a nyelvet, órája mulat. Így jutott ar-ra az elhatározásra, hogy áthelyezé-sét kéri az ország legtávolabbi zu-gába, ahol senki sem ismeri és sem-mi sem emlékezteti mindarra, ami vele történt. Ide került, a gazdag buzföldekkel bevezett borsági kis falucska és tanítani kezdett a szép, új hétértalány iskolában. A munka volt az egyetlen, amiben úgy érezte, támaszt talált. Dolgozott hát kora reggeltől késő estig, mag-dalás nélkül és szinte maga sem vette észre, hogyan teltek el a hó-napok. A gyereket hamar megsze-rették a komoly és mindig igazsá-

gos, segítősre kész Márta néni; kol-legái egyre inkább megbecsülték és az igazgató is szívesen meghallgat-ta megfontolt, okos szavait.

Vasárnaponként kényszerítette magát arra, hogy ne foglalkozzék a múlttal. Ez eleinte sehogysan sikerült, de ahogy a hónapok teltek, mind rit-kábban gondolt keserves emlékeire. Hosszu idő után ma délután élte át ismét gondolataiban a maga kis re-gényét. Es végül csodálkozással ve-gyes megnyugodással állapította meg:

— Már nem fáj annyira, mint ak-kor. Ugy látszik, minden se be-hegedt egyszer...

Kivárlól léptek zaja hallatszott. Katka jött fel a tornac lépcsőin és lentől meg visszaszólt az őt elki-sért tanítványának. Hangja vidá-man szűrődött be a szobába;

— Azután legközelebb folytatjuk a munkát Ugye?

A láthatatlan gyermekcsoport lel-kessen válaszolt:

— Persze, hogy folytatjuk!

Katka már bent is volt a szob-ban:

— Iaj, de jó volt ez a mai dél-után, úgy élveztem a kerti munkát és...

Az ajtó újra kiesapódott, Icu jött be nagy nevetve, utána Bologh András, az iskola igazgatója.

— Képzelték, Andrásnak ma a városban a tanügyi osztályon fel-ajánlották, hogy a következő iskolát ebben rábízzák egy városi iskola ve-zetéséül. És ez a bolond nem akarja elfogadni! Csak nekem ajánlanának ilyen cserét, tudom, egy percig sem maradnék ebben az unalmas fészék-ben, ahol az ember életének nincs semmi értelme.

Az igazgató fiatal, lelkes arca ke-mény redőkhöz húzódt. Csendes ha-tározottsággal felelt:

— Nincs igaz, Icu. En nem hagy-atom el a szülőfalumat, csak azért, mert másutt talán képmétebben élhetnék. Ugy érzem, kötelességem

SZIMPÓZION

(Folytatás az 1-ső oldalról)

Jordul elő, s közülük is a plutónium csak nyomokban. A 233-as urán és a 239-es plutóniumot mesterségesen kell előállítani. A 235-ös uránizotóp sem fordul elő a természetben tiszta állapotban. A természetes urán mindössze 0,7 százalékban tartalmaz 235-ös uránizotópot s ennek elválasztása a 238-as uránizotóptól rendkívül nehéz és költséges. Mivel ugyanazon elem izotópjai csak atommagjukban különböznek egymástól, miközben kémiai tulajdonságaik megegyeznek, az ismert kémiai módszerekkel nem lehet őket egymástól elválasztani. Szétválasztásuk érdekében az izotópkonverziót előzetesen gázosítják s közönséges, vagy termodiffúzió, valamint centrifugálás segítségével gazdagítják az izotópot.

Egészen tiszta uránizotópot csak tömegspektrográfiai úton, elektromágneses módszerrel lehet előállítani, bár ez nagyon költséges eljárás.

A radioaktív tulajdonságok kémiai alkalmazásai

Közl említték a radioaktivitáson alapuló vegyelemzést. Ötvözeteket neutronokkal bombázva, az anyagot alkotó fémek aktivizálódnak és mindegyik a saját tulajdonságának megfelelő energiaspektrumot sugároz. Ebből a szinkéből következtetni lehet az ötvözetben résztvevő fémek mennyiségére és minőségére egyaránt.

Szerves vegyületek radioaktív sugárzás hatására új tulajdonságokat nyernek, például ellenállóbbak lesznek savakkal szemben, stb., mások pedig megváltoztatják halmozállapotukat.

A „fogas” kérdésekre V. G. Kirilov elvtárs, a moszkvai fizikai műegyetem dékánja válaszolt.

A nyersanyagkészletről

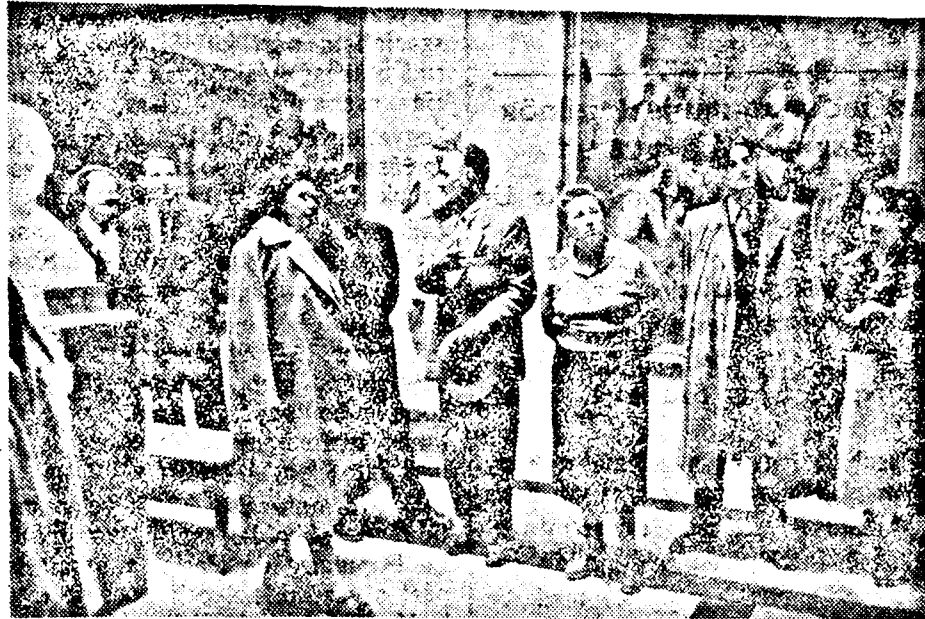
szólva hangsúlyozta, hogy bár a 233-as uránizotóp a természetben kis mennyiségben fordul elő, mégis pótolni lehet azáltal, hogy mesterségesen urániumból állítják elő. Ugyanis

ez utóbbi sokkal nagyobb mennyiségben fordul elő a természetben. A 233-as urán úgy állítják elő tórium-ból, hogy az utóbbit lassan neutronokkal bombázzák, s az így keletkező 233-as uránizotópot kémiai úton aránylag könnyen el lehet választani a 232-es tóriumizotóptól.

Igen érdekes volt az antiprotonról és antineutronról szóló tudományos fejtegetés. A protonról és antiproton-

A neutron és antineutron egymásrahatása folytán igen nagy energiát szabadít fel (pi)-mezon keletkezik.

Ana Szimonovna Ivanova dr. a feltett kérdésekre válaszolva, többek között vázolta a radioaktív sugárzás gyógyászati alkalmazásának elterjedését a Szovjetunióban és választ adott a kérdésre, hogy napjainkban a szocializmus nagy házájának minden kórházában sikeresen alkalmazzák az izotópterápiát.



Városnézés közben a vendégek meglátogatták a Tartományi Múzeumot és a Képtárat.

ról elmondta, hogy tömegűk, valamint elektromos töltésük abszolút értékben megegyezik, mégis különböznek egymástól, hisz a proton töltése pozitív, az antiprotoné pedig negatív előjelű. A két elemi részecskenek ellentétes spinmomentuma és ellentétes irányú mágneses momentuma van.

A semleges neutron és antineutron esetében a különbség nem annyira szembeeslő, mert mindössze mechanikai és mágneses momentumuk különbözik.

Az újonnan felfedezett elemi részecskék igen nagyfontosságúak, mert hatásukra energia szabadul fel, akárcsak az elektron és pozitron egymáshatásának eredményeképpen.

A tudományos megbeszélés során kint, hogy az atomvillanytelepeken előállított elektromos energia önköltsége magasabb, mint a közönséges hő, vagy vízierőmű termelte elektromos energiáé. Ez részben annak tulajdonítható, hogy pillanatnyilag még nem áll elegendő uránium az atomvillanytelepek rendelkezésére, s ugyanakkor nagyon költséges magának az atomerőműnek az építése. Ugyanis nagymennyiségű építkezési anyagot kell felhalmozni, amely gátolja a radioaktív sugárzást az emberi szervezetre káros hatását. Pillanatnyilag negatívumként említi az önköltségi ár alakulását az a tény is, hogy a reaktor aktív teréből rengeteg neutron „kiszabadul”, s így ezek elvesznek az energiatermelés számára. Ezek a nehézségek pillanatnyilag megátaladják azt is, hogy az atomenergiát közvetlenül járművek hajtására is felhasználják, mert aligha lenne kiűzhető egy biztonságos reaktor építése például egy gépkocsira, mert maga a reaktor nagy tömeget képvisel és ezt a jármű kénytelen lenne magával szállítani. Rövidesen elkészül a Szovjetunióban a „Lenin” nevű jégtörő, amely gazdaságos körülmények között az atomenergiát használja majd vontatásra. Jégtörő esetében — tekintetbe véve a jármű hatalmas méreteit — kiűzhető a súlyos atomreaktor hordozása.

A teljes megelégedést, a tudomány-szomj kielégését juttatta kifejezésre az ülést bezáró hosszantartó taps, amellyel a jelenlévők megköszönték a nagy Szovjetunió küldötteinek segítségét.

Az ülést a Közel-, Közép- és Távol-Keleten is, a bandungi értekezlet után lendülettel adott a népek gyarmati uralom elleni harcának. Malaya népe kicsikara Angliától azt az ígéretet, hogy

LENIN-ÜNNEPSÉGEK

a népi demokratikus országokban

PEKING

A Kínai Népköztársaságban országsszerte megünneplik Lenin születésének 87. évfordulóját. Az ünnepségekben, gyárakban, mezőgazdasági szövetkezetekben és iskolákban előadásokat tartottak Lenin életéről és tevékenységéről. A Kínai—Szovjet Baráti Társaság pekingi kulturházában április 21-én ünnepi ülésen emlékeztek meg a nevezetesen napról. Az ülésen jelentést terjesztettek elő „A leninizmus mindent legyőző eszméinek diadala” címmel. Ezután műve-

szí műsor következett, befejezőül pedig Lenin életéről szóló dokumentumfilmet vetítettek.

PRAGA

A csehszlovákiai dolgozók is széles körben emlékeztek meg Lenin születésének 87. évfordulójáról. Az üzemekben és intézményekben ismertették az emberiség nagy vezetőjének és tanítómesterének életútját és munkásságát. Prágában, Bratislaván és más városokban ünnepi gyűlések zajlottak le. A prágai „V. I. Lenin” múzeumban találkozott szervezték a vá-

latali és intézményi dolgozók és a csehszlovák munkásmozgalom olyan régi harcosai között, akik személyesen ismerték Lenint. Sok városban és községben emlékkiállítás rendeztek. A csehszlovák sajtó cikkeket, visszaemlékezéseket és szépirodalmi műveket közlött Leninről.

VARSO

Vlagyimir Iljics Lenin születésének 87. évfordulójára a lengyel NK városokban és falvaiban előadásokat tartottak és találkozottak rendeztek a lakosság és a lengyel forradalmi mozgalom régi aktivistái, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom résztvevői között. Április utolsó tíz napját Lengyelországban „Lenini Napok”-nak nyilvánították.

BERLIN

A Német Demokratikus Köztársaság dolgozói is az egész haladószerűen emberiséggel együtt megünneplik Lenin születésének 87. évfordulóját. Lipcseben, a Leipziger Volkszeitung egykori szerkesztőségének helyiségében rövidesen megnyílik a „V. I. Lenin” múzeum. Lenin gyakran felkereste volt a lap szerkesztőségét. 1912 februárjában itt tartotta meg tanácskozási a harmadik állami Duma szocialdemokrata képviselőivel, akiket felfüggesztett az OSZDMP prágai konferenciájának munkálatairól.

Ezekben a napokban az egész országban találkozottak tartottak, amelyekben megemlékeztek Lenin életéről és fáradszónak munkásságáról.

BUDAPEST

V. I. Lenin születésének 87. évfordulóján az MSZMP Központi Bizottsága és a magyar munkáspárti kormány díszünnepeket rendezett a budapesti Operaház Erkel Színházában. Az ünnepséget Rónai Sándor elvtárs, az országgyűlés elnöke nyitotta meg, majd Somogyi Miklós elvtárs, az MSZMP intéző bizottságának tagja, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének elnöke mondott ünnepi beszédet.

Somogyi elvtárs mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a lenini eszmék átültetése a gyakorlatba jelenleg az egyetlen lehetséges megoldást a világ egész problémáira. Ma, amikor a munkásosztály ellenségei ismét diadalmat aratnak a proletár internacionalizmus ellen, különös súlyt bírnak Lenin tanításai — mondotta az előadó.

Somogyi elvtárs beszédének befejező részében hangsúlyozta, hogy korunk a leninizmus győzelmes előrehaladásának és világmetri diadalának felejthetetlen korszaka. V. I. Lenin élt, él és élni fog mindörökké s mindabban, amit alkotott. Eszméiben, műveiben és az egész világ dolgozóinak szívében.

A közönség lelkes, hosszantartó tapsviharral fogadta a beszédet.

Bandung napjára

Az ószindiai békebizottság elnöke, dr. Kitchlew-nek javaslatára április 25-én ünnepik meg Ázsia- és Afrika-szerte „Bandung napját”, az ázsiai és afrikai országok történelmében annyira jelentős bandungi értekezlet második évfordulóját.

A bandungi értekezlet, melyen Ázsia és Afrika 29 országa vett részt, első volt a maga nemében. „A gyarmati rendszer és ennek mindenfajta megnyilvánulása olyan rossz, melyet egyszerűen meg kell szüntetni” — ez volt az ázsiai és afrikai országok első nagy értekezletének egyik legfontosabb megállapítása. Ez azóta a gyarmati korban születtő népek számától kezdve a legfontosabb harci programjává.

A Bandung óta eltelt rövid két év alatt a gyarmatok nemzeti felszabadító mozgalma nagy eredményeket ért el és továbbra is napról-napra erősödik. Az elmúlt két év folyamán tanultunk annak, hogyan zsugorodtak össze egyre inkább — a Balzac-„szamárbőr” módjára — a nemrég még olyan hatalmas gyarmati birodalmak.

Afrikában Szudán, Tunisz, Marokkó és Ghána népei vették ki függetlenségüket. A „Jekete föld” újabb 26 és fél millió lakosa törte szét a gyarmati uralom bilincseit. Az egykori angol és francia gyarmatok helyén alakult négy független állam összeresült, körülbelül 3,300,000 négyzetkilométer, négyeszeresére Anglia és Franciaország együttes területének.

Az ázsiai országok között a legnagyobb területű a Kína, amely a gyarmati rendszer elleni harc tüze. Kenya, Nigéria, Nyúasz-sza — az egykori „legjobb Afrikai” — népeinek nemzeti felszabadító mozgalma ellenállhatatlan erővel nő és egyre nagyobb arányokba áll.

Ázsiában, a Közel-, Közép- és Távol-Keleten is, a bandungi értekezlet után lendülettel adott a népek gyarmati uralom elleni harcának. Malaya népe kicsikara Angliától azt az ígéretet, hogy

1957 őszén elnyeri függetlenségét. Ceylonban az 1956 tavaszán tartott választásokon a hazafias erők győztek: Szingapore gyarmatból dominiummá vált.

Jelenlősen megnövekedett az elmul két évben a népi Kína tekintélye. A gyarmati uralom alól nemrég felszabadult India, Indonézia és Burma is mind nagyobb súlyt vesz részt a nemzetközi politikai életben.

Magától értetődik, hogy a gyarmati rendszer elleni harc sikerét az imperialisták nem nézték óhajtó kezekkel, hanem elkezdett ellentámadásba mentek át. Ez az ellentámadás a legsúlyosabb sikon folyt és folyik: kezdve a „még hovára nem került halak” részére „csalétkül” szánt Eisenhower-levél: az amerikai elnök különböző, „személyes megbízottainak” afrikai és ázsiai látogatásánál; folytatva a SEATO, a bagdadi paktum és más támadójellegű katonai szövetségek megerősítésével; egészen az Egyiptom elleni nyílt agresszióig.

Az Egyiptom elleni agresszió csúfos kudarca élesen szóló bizonyíték arra, hogy a gyarmati rendszer régi és új lovagjai hiába kísérik meg visszafordítani a történelem kerekét: a gyarmati rendszer kora lejárt és végleges bukását csak ideig-óráig lehet késleltetni.

Bandung szelleme — a gyarmati rendszer elleni harc fokozásának szükségességéről szóló elv: a békés egymás mellett élés, a Pancaha Sila, előtérbe — mindenképp hódít a világ minden táján. Ázsia és Afrika tegnap még a gyarmati uralom sötéttségében tengődő népei egyre inkább megtalálják a világosság felé vezető utat. Es ezen az úton nincs megállás.

Az ázsiai és afrikai országok nemzeti felszabadító mozgalma valószínű „láncreakcióként” egyre bővül, szélesedik és átütő erejét az imperialisták semmijével megterkedés sem állhatja meg.

Propagandisták és agitátorok segítségére

Május 1 — a dolgozók nemzetközi szolidaritásának napja

71 esztendővel ezelőtt a csikági munkások tiltakozó nagygyűlést szerveztek a sztrájkot ellen. Ezt a tüntetést a rendőrség vérfürdőjezt. Akkor még senkinek sem jutott eszébe, hogy ez a tüntetés bekerül a világ munkásmozgalomának történetébe. A rendőrség gumibotja azonban nem tudta elnyomni a nyolc óras munkanapot követelő munkások hangját, nem tudta elnyomni az alaposan szervezkedni kezdő dolgozók szolidaritásának mozgalmát.

Három évvel később a Friedrich Engels vezette alatt megszervezett nemzetközi szocialista kongresszus határozatot hoztak, hogy a csikági események emlékére május első napját, mint a munkásosztály nemzetközi szolidaritásának napját fogadják ünnepelni az egész világban. Hatvannyolc év telt el azóta és a világ minden országának dolgozói évről-évre megünneplik ezt a napot.

Ebben az évben május elsőjét a világ dolgozói a fokozódó szolidaritás jegyében, a kapitalista járom alóli felszabadulást vívott történetlen egység jegyében, egy új tömegpusztító háború megelőzéséért, demokráciáért és szocializmusért, békéért és haladásért vívott harcban ünneplik meg.

Soha a munkásmozgalom történetében a nemzetközi egység és szolidaritás eszméjének nem volt hatalmasabb visszhangja a gyarmati és függőországokban, mint ma. A Szovjetunió vezette békétábor körül felsorakoznak napjainkban a világ bekecsereztető és nemzeti függetlenségért harcoló erők. A Szovjetunió és a szocializmus útjára lépett országok béképolitikája az összes vitás kérdés békés megoldását célozza. Ennek érdekében a gyarmattartó hatalmak által leigázott népek nemzeti jogainak megvédése érdekében

az Egyesült Nemzetek Szervezetében általuk kifejtett erőfeszítések felkeltették sok nem szocialista ország népeinek rokonszenvét és csodálatát, fokozták a népeknek a Szovjetunió iránti bizalmát, megszilárdították és emelték a szocialista tábor erkölcsi tekintélyét a világ közvéleménye előtt.

A Szovjetunió, a népi Kína és a többi szocialista állam határozott bekezdései tevékenysége arra kényszeríti az új háború kirobantásán mesterségesen agresszív köröket, hogy mindinkább számoljanak a békét áldó népek akaratával. A békés egyiptomi nép elleni agresszió kudarc, valamint a magyarországi ellenforradalom felszámolása ismét igazolták és megmutatták a békétábor erejét. Ezek az események bizonyították, hogy az agressziót meg lehet fékezni, a békét meg lehet menteni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az eseményeket hagyjuk a maguk útján kifejlődni. Ellenkezőleg: most szükségesebb, mint bármikor, hogy a béke erőinek egysege fennmaradjon és megszilárduljon.

Az a szétérhetetlen egység, mely a szocialista tábor erejének kiapadhatatlan forrása, természetesen nincsen nyíre az imperialista köröknek. A nemzetközi reakció minden lehető módon igyekszik aláánni és szétbontani ezt az egységet. Hogy szétbontást szítsanak a hatalmas szocialista tábor országai között, az imperialista reakció körök és védelmezők az utóbbi időben hirdetni kezdtek az úgynevezett „nemzeti kommunizmus” eszméjét. Ezek a próbálkozások azonban, ami természetesen is volt, csúfos kudarcba fulladtak.

A román, lengyel, bolgár, magyar és Albán Népköztársaság párt- és kormányküldötteinek a Szovjetunió Kommunista Pártjának veze-

tővel és kormányával folytatott tárgyalásai, különböző testvéri munkák és kommunista pártok küldötteinek baráti látogatásai, a szocialista tábor országai egységének szétérhetetlen erejét bizonyítják.

A Francia Kommunista Párt küldöttségének legutóbbi, hazánkban tett látogatása néptünknek azt a forró óhaját fejezi ki, hogy szorosabbra fonja baráti kapcsolatait az egész világ bekezdései erőivel. A világon semmiféle erő sem bonthatja meg a szocialista tábor országait és a bekecsereztető népek közötti baráti kapcsolatokat.

A Szovjetunió által elért győzelmi hatása alatt megkezdődött a gyarmati rendszer széthullásának folyamata, mind politikai, mind gazdasági téren.

A gyarmati és függő országok népeinek öntudatra ébredése folyamán új államok születtek, más népek pedig elszakított területeiket nemzeti függetlenségük kivívásáért. Amíg az előretört kapitalista tábor az elkerülhetetlen pusztulás felé halad, a fiatal, életelő szocialista tábor napról-napra hatalmasabb lesz.

Kétségbevonhatatlan tények igazolják a szocialista rendszernek a kapitalista rendszer feletti felsőbbrendűségét. Ha összehasonlítjuk a Szovjetunió ipari termelésének volumenét az utóbbi 25 évben, megállapíthatjuk, hogy az elmúlt negyven év közötti alatt húszszorosára növekedett, míg az Egyesült Államokban ez idő alatt csak kétszeresére, Angliában pedig alig kétszeresére emelkedett.

Amint a Kínai Kommunista Párt VIII. kongresszusán tartott beszámolóban kint, a hős kommunista párt által vezetett kínai nép a marxista-leninista tanításokat alkalmazó módon alkalmazza Kína saját

viszonyainak és az időszaki nemzetközi helyzet feltételeinek megfelelően. Gyors ütemben hajtja végre a szocializmusra való áttérés folyamatát és e téren döntő sikereket arat.

Május 1-ét valamennyi népi demokratikus állam a békés építkezésükben elért újabb sikerekkel köszönti.

Az ipari termelés háborúelőtti színvonalát a Német Demokratikus Köztársaságban 2,2-szeresen, Csehszlovákiában 2,7-szeresen, Magyarországon 3,2-szeresen, Lengyelországban több mint 5-szörösen, Bulgáriában több mint 6-szörösen, Albániában több mint 11-szeresen haladták túl.

Ugyanakkor a kapitalista országokban a munkanélküliség óriási arányokban megnövekedett és a munkások realitára érezhetően csökkent. A háborús kiadások, egy lakosra számítva, 1913-14-hez képest 1954-55-ben 70-szeresre növekedtek, miként a munkások teljes nélkülülök az orvosi ellátást és a gyógy, valamint idült helyek olyan drágák, hogy a munkások nem használhatják azokat. A holnap bizonytalansága elégedetlenséghez vezet a dolgozó tömegek sorában, a szervezkedési és harci szellem fejlődéséhez.

A kapitalizmus védelmezői minden erejükkel megkísérik „népi kapitalizmus”-ként bemutatni a harcosló kapitalizmus piszkos arcát, amelyben a kikécses maroknyi csoportja kegyetlenül kihasználja a dolgozók százmillióit. De a dolgozókat nem lehet félrevezetni. Látják, hogy ez a rothadásnak indult rendszer összeomlik a gazdasági válságok hatalmas csapásai alatt, ugyanakkor amíg a szocialista rendszer népgazdasága gyors iramban fejlődik.

A népi demokratikus rendszer megteremtése óta minden május 1-én néptünk fölállítja a szocializmus építésének útján elért eredmények mértékét.

Ezidén május 1-ét országunk dolgozó népe az RMP II. kongresszusán, valamint a Központi Vezetőség 1956 decemberi plenárisa történelmi jelentőségű határozatainak valóra váltásáért folyó harc közepette ünnepli. Ezen a vonalon az egész országban a szocialista versenybe bekapcsolódó dolgozók új, különös jelentőségű eredményeket érnek el. Hagyományává vált, hogy május 1-én minden dolgozó jelentse a pártnak és a kormánynak hozzájárulását egy új, szabad és boldog élet felépítésének művéhez.

Ezekben a napokban városunk és rajonunk gyáraiban és üzemekben a dolgozók csatát folytatnak a május elsőjére tett vállalások teljesítéséért. Ezek a vállalások kifejezik a dolgozó tömegek hozzájárulását népi demokratikus államunk megerősítéséhez és megszilárdításához. A december 30. gyári dolgozói április 17-ig 11.865 kiló fonalat adtak terven felül, a szövök a vállalásokban feltüntetett 116.000 négyzetméter textilanyag helyett 150.922 négyzetmétert termeltek.

Az év első negyedében a December 30. gyári dolgozói 417.725 lej megtakarítást értek el nyersanyagokban és más anyagokban. Hűk maradtak vállalásukhoz a G. Dimitrov vagongyári dolgozói is, akik azt vállalták, hogy minden egyes váltásban jelentősen teljesítik napi előírászatukat. A Fieraru, a November 7, a Gépjavító Központ dolgozói, a Iosif Ranghet szerszámgépgyár esztergaped-építői, stb. ugyancsak kiváló eredményeket értek el május 1. tiszteletére.

Arad valamennyi gyárában és üzemében a május 1. tiszteletére indított szocialista verseny különböző lendülettel folyik, igen nagyszámú munkások, mérnökök és technikusok részvételével.

A gyárak dolgozói mellett rajonunkban a dolgozó parasztok is nagy lendülettel dolgoznak. Harcolnak a tavaszi mezőgazdasági munkák idejében való behevéséért, hogy ezzel megteremtsek a hektá-

ronkénti nagyobb terméshozam elérésének legkedvezőbb feltételeit, ami által hozzájárulhatnak a dolgozó tömegek életszínvonalának emeléséhez.

A tavaszi mezőgazdasági munkák idejében való elvezetésénél élen járnak a Vladimirescu-i, világosi állami gazdaságok, a Szikra állami gazdaság és mások. Kivételre eredményeket értek el a tavaszi mezőgazdasági kampány során az ujaradi GTA gépészei, akik tervüket két hónappal a meghatározott határidő előtt teljesítették. A fűtőanyagok, kenőolajok cseréltekérszék terén tett megtakarítások, valamint a traktorok előrelátó karbantartása és felhasználása révén az ujaradi GTA dolgozói 2,8 kétszer csökkentették a mezőgazdasági munkák költségét hántriként, a tavaszi mezőgazdasági kampányhoz képest.

Különlegesen szép eredményeket értek el a kistratósi, szentmártoni, sági, vingai, alutisi kollektivisták, a sofonyai, pernyévali, mikelaki és más helységbeli mezőgazdasági társulások tagjai, akik idejében és jóminőségű munkát végeztek.

Jelenlősen megnőtt azoknak a dolgozó paraszt családoknak a száma, amelyeknek tagjai meggyőződtek a föld közös megművelésének előnyeiről és elindultak a pártmunka útján, beiratkoztak a kollektív gazdaságokba, vagy mezőgazdasági társulásokba.

Rajonunkban öt szövetkezeti közösség van. Ezek között megemlíthetjük Firiteaz, Angyalut, Szentmárton községeket. Ez év első hónapjaiban újabb hat mezőgazdasági társulás alakult. Az utóbbi hónapokban mindegyik ezek dolgozó paraszt család iratkozott be a kollektív gazdaságokba és mezőgazdasági társulásokba. Nemokára szövetkezeti közössékké váltak Vinga, Vladimirescu, Sofonya, Szepalu és mások. Rajonunk mezőgazdasági dolgozói, a föld a kivánságtól vezette, hogy teljes erejükkel hozzájáruljanak a párt és

(Folytatása a 4-ik oldalán.)

